

"Мотиваційні моменти на уроках природознавства в 1 класі."

**Підготувала: вчитель 1-В класа
Куцан Ірина Михайлівна**

Тема: Людина і природа: чому ми любимо і бережемо природу?

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Продовжте речення: Квіти для мене – це

Квіти для природи – це ...

2. Бесіда.

- Кому було приємно дарувати чи одержувати букети квітів?
- Хто приносив додому букети польових або лісових квітів?
- Чи може таке статися, що квіти зникнуть?

3. Повідомлення теми та мети уроку

- Сьогодні ми дізнаємося, чому зникають рослини і тварини і що робити людям, щоб зберегти красу і неповторність нашої природи.

Урок № 2

Тема: Природні та штучні тіла.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1 . Гра «Я знаю три назви...»

Учитель кидає м'яч учням і пропонує назвати представників живої природи.

Наприклад:

- листяні дерева;
- птахи;
- комахи тощо.

— Окрім рослин, тварин, грибів, нас оточує безліч інших предметів. Сьогодні на уроці ми навчимося орієнтуватися в цьому різноманітті.

2. Відгадування загадок.

Голки має коротенькі,

Всім знайомі ці голки

Й шишки довгі, як свічки. (Ялина.)

Чого не обнесеш у решеті кругом хати? (Води.)

Тепле, гарне, на людей дивиться,

А на себе дивитися не дозволяє. (Сонце.)

Червонясту шубку має,

Швидко по гілках стрибає.

Хоч мала вона на зріст,

Та великий має хвіст.

Як намисто, оченята.

Хто це? Спробуйте вгадати. (Білка.)

Спина кругла, а не м'яч,

Є антена – не приймач.

По листочку він повзе,

Свою схованку везе. (Равлик.)

3. Встановлення зв'язків між природними об'єктами.

Предметні малюнки-відгадки демонструються на дошці. Учнів просять пояснити, як вони пов'язані в природі. (Необхідно провести лінії від одного малюнка до іншого.)

Урок № 3

Тема: Нежива і жива природа .Людина і природа: чому ми любимо і бережемо природу?

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Повідомлення теми та мети уроку

Кросворд «Прочитай слово по вертикалі».

- А зараз розгадаємо кросворд, та дізнаємось, про що ми будемо сьогодні говорити.

	1	п	і	в	е	н	ь	
	2.	г	р	и	б			
	3.	ц	и	б	у	л	я	
	4.	к	о	р	о	в	а	
	5.	г	о	р	о	х		
	6.	в	е	д	м	і	д	ь
	7.	з	а	є	ц	ь		

1. Хто нам пісеньку таку
Все співа: «Ку-ку-рі-ку»?

(Півень.)

2. Стоїть край доріжки
на тоненькій ніжці.
Шапочку має,
Та нас не вітає.

(Гриб.)

3. Товстенька бабуся
Завжди у кожусі,
Спробуєш роздіти –
Будеш сльози лити.

(Цибуля.)

4. Кожен вечір, дуже легко,
Вона дає нам молоко.
Каже вона два слова,
Як звуть її - ...

(Корова)

5. Розколовся тісний дім
На дві половинки,
І посипались в долоні
Зелені -намистинки.

(Горох)

6. Влітку медом ласував,
досхочу малини мав.
А як впав глибокий сніг,
позіхнув і спати ліг.
Бачив чи не бачив сни,
а проспав аж до весни

(Ведмідь.)

7. Пара довгих вушок,
сіренький козушок,
старий побігачик,
а зоветься ...

(Зайчик).

- Яке слово прочитали? (Природа).

- На сьогоднішньому уроці ми поговоримо про природу, її різноманітність, ознайомимося із живою й неживою природою, дізнаємося про взаємозв'язок між ними.

Урок № 4

Тема: *Тіла неживої природи.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Робота в парах

- Розкажіть про свої улюблені рослини.
- Як вони називаються?
- Який мають вигляд?
- Де зростають?
- Де ви їх бачили?
- Роздивіться фотографії на с. 14 унизу.
- Як назвати зображене на них одним словом?
- Назвіть тварин, зображених на фотографіях.

2. Робота в групах

- Розкажіть про своїх улюблених тварин.
- Як вони називаються?
- Який мають вигляд?
- Де живуть?
- Поміркуйте, чим схожі рослини і тварини?
- Рослини і тварини належать до живої природи.
- До якої природи належать люди? '
- Люди є частиною живої природи.

3. Гра-змагання між хлопчиками і дівчатками

- Хто назве більше об'єктів, що належать до живої природи?

4. Робота над загадками

- У теплий дощик народився,
Парасолькою накрився. (Гриб)
- Стоїть хлопчик під пеньком
Накрив голову брильком. (Гриб)
- До якої природи належить відгадка?

Урок № 5

Тема: *Організми, їх ознаки*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робота над загадками

Квітка ця на сонце схожа,
на олію вона гожа,
Жовті пелюсточки має,
їх до сонця повертає.
(Соняшник)
І червона, й соковита,
Та гірка вона все літо.
Припече мороз — вона
Стала добра й смачна. (Калина)
Мов маленький м'ячик,
Висить, а не скаче,
Рум'яне, гладеньке,
На смак солоденьке. (Яблуко)
Спритний майстер у стрибках:
На деревах, по гілках.
Вся руда, пухнастий хвіст,
Рідний дім для неї — ліс. (Білка)
У лісі буває і капелюх має,
На одній нозі стоїть й чекає,
Поки не візьмуть на обід. (Гриб)
У нашої бабусі
Сидить дід в кожусі,
Проти печі гріється,
Без води умиється. (Кіт)
Прийшла кума із довгим віником
На бесіду із нашим півником,
Схопила півня на обід
Та й замела мітлою слід. (Лисиця)
Сонечко в траві зійшло,
Усміхнулось, розцвіло,
Згодом стало біле-біле
І за вітром полетіло. (Кульбаба)
Хто крилатий, гарний, гожий,
На красиву квітку схожий,
Має довгий хоботок,

П'є нектар ним із квіток? (Метелик)

По траві повзла змія.

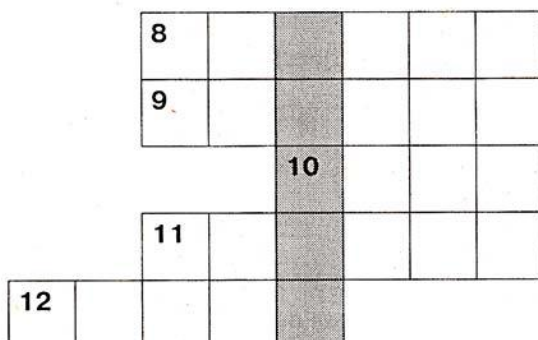
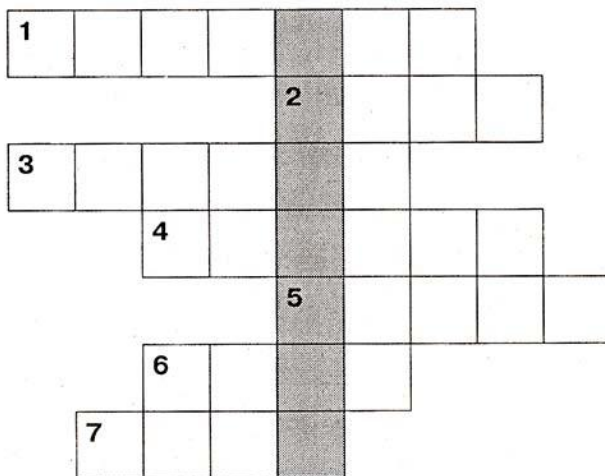
Налякався добре я.

Від гадюки біг чимдуж,

А то виявився, (вуж).

Кросворд «Природні об'єкти землі»

1. Була річка, що текла річка -
Раптом, на очах зникнувши,
Вона пірнула звисока,
З обриву, наче в безодню.
Ст. Кремньов

2. Тече, тече - не витече,
Біжить, біжить - не вибіжить.

3. Порода гірського царства
З шпату, слюди і кварцу.
Т. Дмитрук

4. По пустелі жене вітер
Гори жовтого піску.
Як звуться ці гори,
Ви подумайте трішки.
Т. Дмитрук

5. Від дощів, текучих вод
Він зростає з року в рік.
Він полів рівнинних ворог.
Як звуть його? ...
Т. Дмитрук

6. Я і хмара, і туман,
І струмок, і океан,
І літаю, і біжу,
І скляної бути можу.
Ст. Фетисов

7. Носить бабка
Снігову шапку.
Кам'яні боки
Закутані в хмари.
Ст. Мусатов

8. Чого в гору не викотити,
В решеті не забрати
І в руках не втримати?

9. Посеред поля лежить дзеркало,
Скло блакитне, рама зелена.

10. Кругом вода,
А з питвом біда.

11. Не море, не земля,
Кораблі не плавають,
А ходити не можна.

12. Взимку мовчать,
Навесні зажурчат,
Жителів лісових
Водою напоять.

Вікторина

Які природні об'єкти пов'язані з водою, які - з сушею? Запишіть потрібні номери у таблицю.

Вода	Суша

Відповіді:

1. Водоспад. 2. Річка. 3. Граніт. 4. Бархани. 5. Яр. 6. Вода. 7. Гора. 8. Повітря. 9. Озеро. 10. Море. 11. Болото. 12. Струмки.

По вертикалі. Природа Землі

Вода	Суша
1, 2, 6, 9, 10, 11, 12	3, 4, 5, 7

Урок № 6

Тема: Екскурсія. Ознайомлення з об'єктами неживої та живої природи

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— На сьогоднішній екскурсії ви будете спостерігати і вчитися розрізняти живу і неживу природу, а також те, що створене людиною.

Робота в групах

Учитель об'єднує учнів у групи будь-яким відомим йому способом. Групи отримують однакові завдання, але обирають для їх виконання різні ділянки на території, визначеній учителем.

На виконання завдання учням відводиться 15 хвилин.

Завдання групам

- 1) Оберіть уподобаний вами куточок природи на ділянці, визначеній учителем.
- 2) Знайдіть на обраній вами території тіла живої і неживої природи.
- 3) Представте результати вашої роботи іншим групам. Розкажіть, як ви визначили об'єкти живої і неживої природи:
 - а) перерахуйте знайдені вашою групою об'єкти живої і неживої природи;
 - б) назвіть ознаки, які допомогли вам визначити об'єкти живої природи;
 - в) намалюйте найбільш уподобаний вами об'єкт живої природи;
 - г) дайте відповідь на запитання: чи може жива природа існувати окремо від неживої природи? Чому ви так вважаєте?

Презентація роботи груп

Групи представляють результати своєї роботи (5 хв).

- Скільки всього об'єктів живої природи вдалося спостерігати під час екскурсії?
- Скільки всього об'єктів неживої природи вдалося спостерігати під час екскурсії?
- Які об'єкти живої природи зустрічалися всім групам? .
- Назвіть об'єкти, створені людиною, які ви побачили під час екскурсії.

Урок № 7

Тема: Умови, необхідні для життя.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Послухайте вірш Н.Красоткіної та спробуйте визначити тему уроку:
Радість

О, світе мій! Як все довкіл красиво!
Від щедрої роси травичка стала сива,
Блищить на сонці, сяйвом виграє
І соловейко чисті роси п'є.
А потім знов на гілочку сідає
І дивну пісню ніжно нам співає.
А землю гріє сонце золоте,
У лісі вже конвалія цвіте
І хочеться між квіт лягти й лежати,
Їх ніжний аромат вдихати і вдихати.
Бо скільки ж в світі цій людині треба?
Земля в росі і чисте синє небо!
Земля і небо.. Мало це чи ні?
Багато дуже – мріється мені.
Земля і небо - незбагненне диво!
Без цього просто жити неможливо!

- Тема нашого уроку: «Живі організми, умови, необхідні для життя, різноманітність».

- Називання ознак живих організмів.

Інтерактивна вправа «Незакінчене речення».

Вчитель читає початок речення, а учні повинні його закінчити (цю вправу можна поєднати з інтерактивною вправою «Мікрофон»):

- Соняшник повертає свою голівку за Сонечком і це означає, що живі організми(рухаються).
- Навесні у гніздах пташок з'являються маленькі пташенята і це означає, що живі організми ... (розмножуються).
- Білочка на зиму запасає гриби та горішки і це означає, що живі організми(харчуються).
- Якщо кімнатну квітку не поливати, вона засохне і це означає, що живі організми(вмирають).

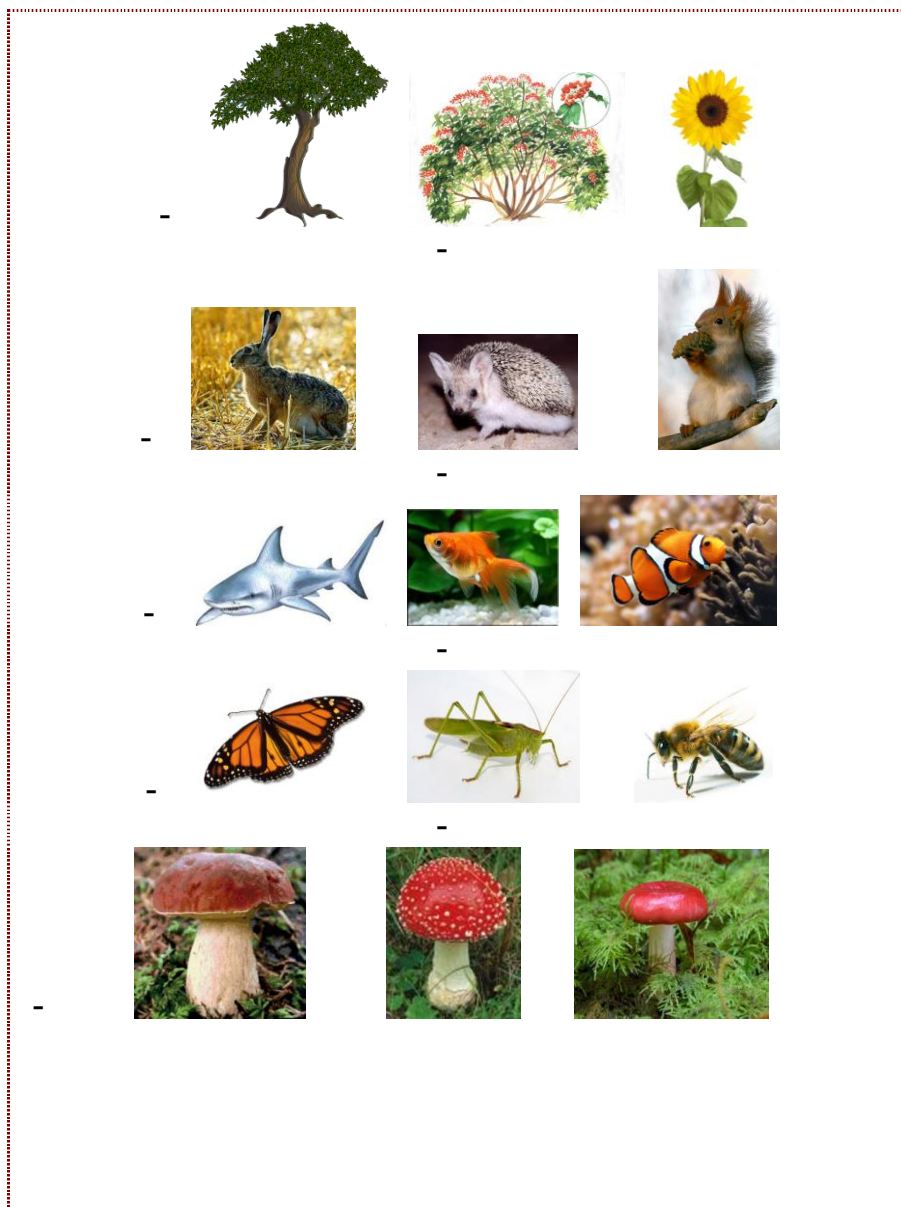
Котенята народжуються сліпими і харчуються тільки маминим молочком, а з часом в них відкриваються очі і вони з задоволенням їдять рибку та інші продукти, тому що живі організми ... (ростуть і розвиваються).

Виконання завдання на розуміння того, які умови необхідні для життя живих організмів.

Інтерактивна вправа «Бліц-інтерв'ю».

Вчитель пропонує учням роздивитись картинки на дошці та на основі попередньої розповіді вчителя дати відповіді на запитання:

- Які умови необхідні для життя рибки?
- Які умови необхідні для життя тваринки?
- Які умови необхідні для життя пташки?
- Які умови необхідні для життя комашки?
- **Групування об'єктів живої природи за суттєвими ознаками. Робота у групах або парах.**
- Вчитель роздає кожній групі набір картинок із зображенням об'єктів живої природи (картинки попередньо треба розрізати) та пропонує поділити їх на групи (можна вказати, що груп повинно бути п'ять):

Урок № 8

Тема: Як людина пізнає світ. І знаходить відповіді на запитання про природу

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кого ти бачиш?
Якого кольору ці тварини?

➤ Білка

➤ Кіт

➤ Зайчик

В і д г а д а й

Два брати живуть
через дорогу, а один
одного не бачать.

Очі

Які квіти зображені?
Чи мають вони запах?

➤ Матіюла

➤ Нарцис

➤ Бузок

В і д г а д а й

Ось гора, а в цій горі
дві глибокі нори.
І в цих норах повітря бродить,
то заходить, то виходить

Ніс

Що робить пташка ?

Соловейко

Горобець

Дятел

Є у мене пара чуйних вух.

Я вже знаю нащо мені слух.

Щоб почути все, що скаже батько й мати,

Щоб чути лісу спів і спів пташати.

Щоб чути рідну пісню величаву,

А в пісні давню України славу.

Які на смак ?

Смородина

Мед

Перець

В і д г а д а й

Завжди він в роботі
коли розмовляєм,
А відпочиває,
коли замовкаєм.

Язик

Які на дотик ?

Їжак

Кіт

Бурулька

Урок № 9

Тема: Спостереження та досліді – методи вивчення природи.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Чи на всі запитання можна знайти відповідь у книгах?
- На деякі запитання ви можете відповісти самостійно. Для цього ми проведемо досліді і спостереження.

Прилади для вивчення природи: Збільшувальні:

Лупа

Бінокль

Телескоп

Мікроскоп

Прилади для вивчення природи: Вимірювальні:

Лінійка

Мірний циліндр

Термометр

Барометр

Годинник

Терези

Урок № 10

Тема: Прилади, необхідні для пізнання природи. Практична робота. Дослідження дрібних деталей предметів за допомогою лупи.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Сьогодні на уроці ми продовжимо експериментувати, спостерігати та досліджувати.

Урок № 11

Тема: *Значення природи для життя людини.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Діти, ви любите подорожувати?
 - Сьогодні ми вирушимо у подорож просторами нашої Батьківщини, щоб дізнатися про багатства природи та їх значення для життя людини. Нам сьогодні стануть у пригоді вміння спостерігати і знання про природу, які ми отримали на попередніх уроках.
 - Нас оточує багато різних предметів і речей. Згадайте, як деякі предмети прийшли до нас.
 - Булочка чим була на початку свого шляху? (Зерном)
 - Хто допоміг зернятку стати булочкою? (Людина)
 - Могло б зернятко вирости без допомоги природи?
 - Альбом чим був і звідки прийшов до нас? (Був деревом, прийшов із лісу.)
 - Хто допоміг йому стати альбомом? Що допомогло дереву вирости?
 - Завдяки кому і чому ми маємо всі ці та багато інших предметів? (Людині й природі)
- На дошці з'являється слово «багатства».
- Про які саме багатства говоритимемо сьогодні на уроці? (Про багатства природи)
- На дошці з'являється слово «природи».

БАГАТСТВА ПРИРОДИ

Урок № 12

Тема: *Бережне ставлення до природи*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- «Ми — хозяїни нашої природи, і вона для нас — комора сонця з великими скарбами життя. Рибі — вода, птахіві — повітря, звірові — ліс і гори. А людині потрібна Батьківщина. Охороняти природу означає охороняти Батьківщину», — писав Михайло Пришвін.
- Сьогодні на уроці ми вивчатимемо, як потрібно охороняти природу.

Урок № 13

Тема: Експерсія. Спостереження за осінніми змінами в неживій і живій природі.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Як ви розумієте слова?
 - По лісу ходи — під ноги дивися.
 - Ліс — не школа, а усіх учить.
 - Сьогодні ми проведемо експерсію до лісу. Поспостерігаємо за красою природи, різноманіттям рослин, навчимося розрізняти дерева, листя різних дерев.
 - 1. Робота над загадками
- Узимку чорне, навесні й улітку зелене, а восени жовте. (Ліс)
- Правильно, це ліс. Чому ви так вважаєте?
 - Уявіть, що ви опинилися в пустелі, де немає кущів, дерев, лише пісок. У жителів цієї місцевості немає лісів. Як би ви описали, що ж таке ліс? (Ліс — це місце, де багато дерев. Там живуть різні птахи і звірі. У лісі багато комах.)
- В них багато є роботи,
Хоч стоять вони весь час.
Від дощу чи від спекоти
Захистять, врятують нас.
Не лягають спати ніколи,
На ногах вони одвік.
Не бояться плину рік,
Ні завій, ні вітру реву.
Хто ж вони такі?.. (Дерева).
- Чи вмієте ви за листям, кронами дерев, їх плодами дізнаватися, яке це дерево?
 - Які види дерев, лісів ви знаєте?
 - Для чого потрібні дерева?
 - Що необхідно робити, щоб деревце прижилося?

Урок № 14

Тема: Урок узагальнення

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні на уроці ми з вами будемо малювати чарівний будиночок, який допоможе нам пригадати вивчене.

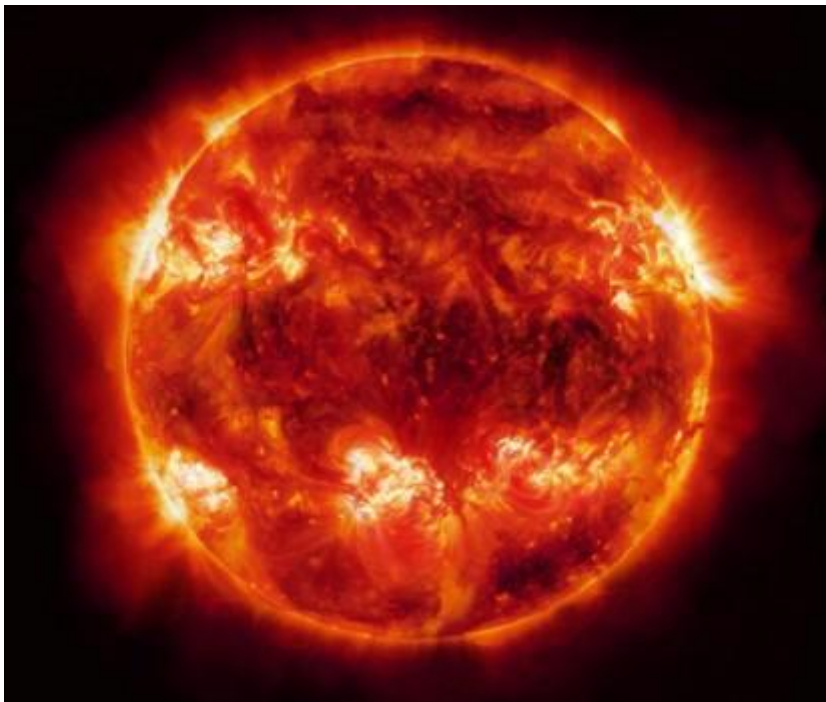
Урок № 15

Тема: Сонце та його значення для життя на Землі

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робота над загадками

- Вдень у небі гуляє,
А ввечері на землю сідає. (Сонце)
 - Постійного місця не має,
День і ніч бродить,
Весь світ обходить. (Сонце)
 - Гарне, добре, на всіх дивиться,
А людям на себе дивитися не дозволяє. (Сонце)
- Сьогодні я розповім вам про Сонце та його значення для життя на Землі.

Урок № 16

Тема: *Повітря та його властивості (існує навколо нас, без запаху, прозоре, займає весь доступний простір). Практична робота. Ознайомлення з властивостями повітря*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робота над загадкою

Куди ступиш — всюди маєш,

Хоч не бачиш, а вживаєш. (Повітря) — Наша планета Земля з усіх боків оточена повітрям, яким ми дихаємо. Проте ми його не бачимо, тому що воно... Сьогодні ми за допомогою дослідів визначимо властивості повітря.

Урок № 17

Тема: *Значення повітря для живої природи*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Відгадайте загадку.

Що в кімнаті невидиме? (Повітря)

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про значення повітря для живої природи.

Додаток 1 КАЗКА ПРО ТЕ, ЯК РОСЛИНИ З ВІТРОМ ПОДРУЖИЛИСЯ

Давно це було. Напевно, ще і давні люди не населяли тоді Землю. жили в лісі дерева, трави, кущі. Щороку народжували вони своїх діточок — насіння, плоди. Падали діточки поряд із батьками, там і проростали. Через декілька років тісно стало в лісі. Рослини-мами, рослини-дітки, рослини-онуки... Бракує всім місця в землі, тепла і світла, а поряд із лісом — луг, світлий, просторий. Почали рослини думати, як їм своїх діток відправити на луг. Але немає у плодиків і насіння ніжок, не перебіжать вони на луг. Сумують дерева, а вітер їх гілками гойдає і слухає. Слухав-слухав, і запропонував: «Ви свої насінинки і плодики легшими народжуйте і приробіть до них крильця, тоді я зможу вам допомогти!» Не один рік минув, поки вітер залишився задоволений роботою рослин. На лугу з'явився гарний ліс. Багато рослин відтоді кидають на вітер своїх діточок, а вітер відносить їх на нові луки.

Узимку жене по снігу, як човники з вітрилом, насіння ялини. На декілька кілометрів спливають вони від мам-дерева. Дрібні легкі плодики берези з двома крильцями летять за вітром на 2 км від матінки-берези. Плодики клена дещо важчі, їх вітер може понести тільки на 90 м, а в'яза — ще менше — на 20 м.

Трави теж вирішили довірити вітру своїх діточок.

Задоволений вітер, що рослинам зміг допомогти. Радіють рослини, що розв'язали проблему з розселенням свого потомства.

Демонстрація ілюстрацій насіння дерев і трав.

— Розглянемо плодики, що розселяє вітер.

— Знайдіть літальний апарат і насіннячко.

Урок № 18

Тема: Вода та її властивості. Практична робота. Ознайомлення з властивостями води.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні ми поговоримо про те, що знаходиться у чарівній баночці.

- А здогадатися ви зможете, відгадавши загадку.

Мене ллють, мене п'ють, усім потрібна я. Хто я така? (Вода)

Відома здавана рідина, усяк її вживає.

Буває хмаркою вона, сніжинкою буває.

Бува, як скло, крихка, тверда.

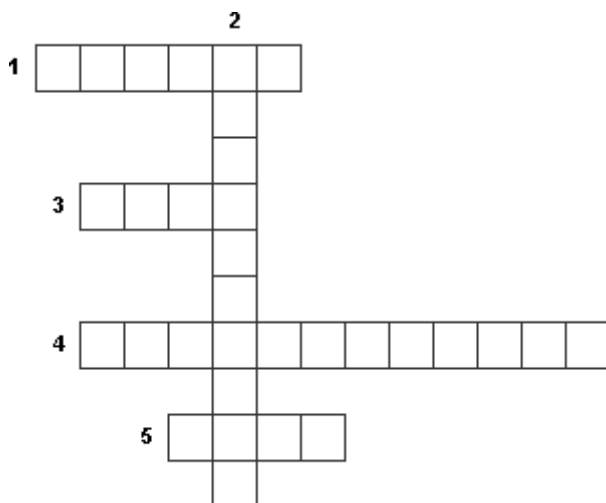
Звичайна, підкажіть...(вода)

(Діти відгадують. Учитель відкриває баночку, а там нічого не має. Тоді учитель пропонує поглянути в кишені, тоді під стіл(а там приклеєна картинка з водою).

- Отже, сьогодні ми поговоримо про ще одного представника неживої природи - це саме вода. Ми переконаємось, що вода усюди. Так, як ми її шукали. Про її основні властивості та стани за допомогою дослідів.

1. Перегляд фільму Земля з космосу.(відео Невероятная вселенная – виды Земли из космоса)

- А зараз побудемо космонавтами. Ну, що ж вирушаємо.
- — Ми поглянути на нашу планету з Космосу, то побачили, які кольори?,
- Саме те,що вона блакитна, адже поверхня Землі на 3/4 вкрита водою.
- Асоціативний куц: ВОДА – ЦЕ.....(річка, іній, річка, океан, озеро, став)
-

1. Высоко над землёй они образуются из капелек и льдинок.
2. Процесс, когда вода испаряется с поверхности земли, образует облака, затем в виде дождя или снега возвращается на землю.
3. Вода в твёрдом состоянии.
4. Состояние воды в виде пара.

5. Вещество, входящее в состав любого организма.

Урок № 19

Тема: Значення води в природі та житті людини

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Урок сьогодні у нас незвичайний,
Тому берімося до роботи негайно.

Щоб всі знання сьогодні мали -
Крапля казкова до нас завітала.

З нею чарівні краплі - сестрички,
Усі загадкові, хоча й невеличкі.

В одній чарівній країні жили щасливі люди. Сади рясніли фруктами, поля колосилися житом і пшеницею, на луках паслася худоба, у лісах співали птахи. Але сталося якесь лихо і вся благодать стала пропадати: рослини зів'яли, корови перестали давати молоко, птахи полетіли. Засумували люди, задумалися і звернулися за порадою до Мудреця.

Вислухав їх Мудрець, взяв гілочку верби і пішов з нею по лісах, по полях та городах. Зупинився він за городами і сказав: «Копайте тут, знайдете скарб». Люди копали день і ніч.

– Що знайшли люди? (беру кошик)

Нам Мудрець передав часточку скарбу, щоб ми теж стали мудрішими.

– Що у кошику? (виймаю пляшку з водою).

Нам доведеться довести, що вода справжній скарб на планеті Земля.

Гостею нашого сьогоднішнього уроку буде вода, а наша краплинка просто відірвалась від неї.

Хто пригадає: який колір має вода, смак, запах?

На уроці ми дізнаємось:

чому вода потрібна людям, тваринам, рослинам.

Урок № 20

Тема: Ґрунт.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Є на світі дивовижна комора. Покладеш в неї навесні мішок зерна, а восени замість одного мішка в коморі вже двадцять. Відро картоплі в дивовижній коморі перетворюється на двадцять відер, жменька насіння — на велику купу огірків, редиски, помідорів. Казка це або ні? Не казка. Дивовижна комора існує насправді. Ви вже, мабуть, здогадалися, як вона називається? (Ґрунт)

— Як ви розумієте, що таке ґрунт?

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про склад ґрунту. Ми проведемо дослід, що продемонструють властивості ґрунту.

Робота над загадкою

Зимою біле, весною чорне,

Літом зелене, а восени стрижене. (Поле)

Урок № 21

Тема: Значення ґрунту для живої природи. Практична робота. Ознайомлення з властивостями піску, глини, граніту

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Видатний чеський письменник Карел Чапек якось помітив, що «людина, по суті, зовсім не думає про те, що в неї під ногами. Завжди мчить ... І найбільше – погляне, які прекрасні хмарки в неї над головою ... І жодного разу не подивиться собі під ноги, не похвалить: який прекрасний ґрунт!».

Сьогодні ми не просто похвалимо ґрунт, а й поміркуємо: про значення ґрунту і заирнемо в комори Землі, дізнаємося, що таке гірські породи і ознайомимося з колекцією гірських порід нашого краю. Які це породи? Звідки з'явилися? Навіщо вони потрібні? Ці питання й складатимуть зміст вашої дослідницької роботи на уроці.

Урок № 22

Тема: Підбиваємо підсумки: що ти знаєш про неживу природу?

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відгадування загадок.

- Куди підеш — всюди маєш, хоч не бачиш, а вживаєш (Повітря).
- Голуба хустка, жовтий клубок, покачається, людям усміхається (Небо, сонце).
- Над бабиною хатою висить хліба скибина, собаки гавкають, а дістати не можуть (Місяць).
- Торох, торох, розсипався горох, почало світати — нема чого збирати (Зірки).

До якої природи належать повітря, небо, сонце, місяць, зірки? Що ще належить до неживої природи?

Сьогодні на уроці ми будемо підбивати підсумки по темі: Нежива природа і відправимося в подорож « Світ неживої природи» .

Урок № 23

Тема: Рослини, їх будова.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В чарівну країну
Вирушимо разом
Перешкоди всі пройдемо
Із собою візьмемо.

- Чи здогадалися ви, що це за країна?
- Ні? Ось і перша перешкода. Допоможе нам подолати цю перешкоду чарівний мобільний телефон.

-

1. Гра « Дешифрувальник»

- Літери у нашому мобільному телефоні розташовані під цифрами на кнопках. Кожній цифрі відповідає кілька літер. Щоб відгадати зашифроване слово, треба вибрати тільки одну літеру. Отже будьте уважними, номер **7675363**

1	2	3	4	5
АБВ	ГДЕ	ИЄЖЗ	ІЙ	ЛКМ
6	7	8	9	0
ОНП	РСТ	УФХ	ЦЧШЩ	ЬЮЯ

РОСЛИНИ

- Молодці! Відгадали! Це країна « Рослини».

2. Гра « Мікрофон»

- Пограємо у вже знайому гру « Мікрофон».
- Щоб би ви хотіли дізнатися про рослини?
Починайте так : « Я хочу знати....»
(Які є рослини,яку користь вони приносять людям, де ростуть...)
- У вас виникло дуже багато запитань. Якщо ви будете уважними, кмітливими, активними, старанними, то знайдете на них відповіді.

Урок № 24

Тема: Практична робота. Вивчення будови рослин (корінь, стебло, листок, квітка, плід) за наочністю

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робота над загадками

На дошці — малюнки-відгадки.

- У сукні зеленій стою цілий рік:

Сонечко світить, чи падає сніг.

Голок багато в гадзівстві тримаю,

Тільки не шию і не вишиваю. (Ялинка)

- Батько тисячу синів має,

Кожному шапочку справляє. (Дуб)

— За якими ознаками ви дізналися, що це дуб?

— Які у нього плоди?

— Хто живиться його плодами?

- І красива, і пахуча

Квітка ця, на жаль, колюча. (Троянда)

- Намистиночки малі

Стебло тягнуть до землі. (Конвалія)

- Я тримаю у долоні Намистиночки червоні.

Ягідка ця кислувата,

На кущі їх так багато! (Порічка)

- Лист різний із оксамита,

Соком ягідка налита.

А для хворої дитини

Кращі ліки — чай з... (малини).

- На кущах росте низенько

Оця ягідка кисленька.

Рвеш, так не подряпай ручки,
Бо на тих кущах колючки. (Аґрус)

- Назвіть усі ці предмети одним словом. (Рослини)
- Сьогодні на уроці ми говоритимемо про рослини, зокрема про їх будову.

Урок № 25

Тема: *Дерева, кущі, трав'янисті рослини рідного краю. Практична робота
«Упізнавання дерев, кущів і трав за наочністю»*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Відгадайте загадки.
- У золотому решеті чорних хатинок повно. (Соняшник)
- Навесні веселить, улітку холодить,
Восени харчує, зимою зігріває. (Дерево)
- Не розбивши горщика, не з'їси каші. (Горіх)
- Повна діжка жита, п'ятачком накрита. (Мак)
- Що об'єднує слова-відгадки? (Це все рослини)
- Сьогодні ми вчитимемося розрізняти рослини за ознаками груп: дерева, кущі та трави.

Урок № 26

Тема: *Урок-екскурсія: упізнавання дерев, кущів та трав в саду, парку, лісі.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Як ви розумієте слова?
- По лісу ходи — під ноги дивися.
- Ліс — не школа, а усіх учить.
- Сьогодні ми проведемо екскурсію до лісу. Поспостерігаємо за красою природи, різноманіттям рослин, навчимося розрізняти дерева, кущі і трави.

Урок № 27

Тема: *Листяні та хвойні рослини*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робота за схемою "Природа".

- Ми вже багато знаємо про світ живої природи, наша схема поповнилася відомостями про рослини, але подивіться, тут є якась таємниця... Ми прийшли до Лисички - сестрички, і вона пропонує нам розкрити цю таємницю...
- Лисичка передала вам ось такий пакунок, подивимось, що тут?
(У пакунку гілочка листяного дерева і хвойного)
- Чим відрізняються ці гілочки?
- У чому ж секрет? Які два слова сховано в схемі? (листяні і хвойні)

-Як ви думаєте, яка буде тема нашого уроку? Яку ж таємницю ми розкрили з Лисичкою? (Листяні і хвойні дерева)

- Правильно! Сьогодні під час нашої подорожі ми дізнаємось нове про рослини, що вони бувають листяні і хвойні, дізнаємось, що спільного і відмінного у цих рослин.

Інтерактивна вправа "Очікувані результати". "Мікрофон"

- Скажіть, чого ви хочете навчитись на цьому уроці? Про що хочете дізнатись?
- Якщо всі наші очікування виправдаються, то Дерево очікувань розквітне вашими знаннями.

Урок № 28

Тема: Урок на природі: упізнання листяних та хвойних рослин.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Як ви розумієте вислови?

- По лісу ходи — під ноги дивися.
- Ліс не школа, а усіх учить.

— Сьогодні ми проведемо екскурсію до лісу. Побачимо красу природи, навчимося розрізняти дерева, ви дізнаєтеся, як можна допомогти тваринам узимку.

Урок № 29

Тема: Дикорослі і культурні рослини

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Гра «Яка картинка зайва і чому?»

Картинки: папороть, машина, півень, сонце, сосна, яблуня.

Відповіді дітей:

- Машина — усе решта природа.
- Сонце — усе решта жива природа.
- Півень — усе решта рослини.
- Папороть — усе решта дерева.
- Чим сосна відрізняється від яблуні?

Відповіді дітей:

- Сосна — хвойне дерево, а яблуня — листяне.
- У сосни шишки, а у яблуні — яблука.
- Сосна росте в лісі, а яблуня — в саду.
- На уроці ви дізнаєтеся, чим ще можуть відрізнятися рослини.

Урок № 30

Тема: Екскурсія у сад (парк, сквер, ліс). Правила поведінки у природі.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

. Робота над загадками

Узимку чорне, навесні й улітку зелене, а восени жовте. (Ліс)

- Правильно, це ліс. Чому ви так вважаєте?
 - Уявіть, що ви опинилися в пустелі, де немає кущів, дерев, лише пісок. У жителів цієї місцевості немає лісів. як би ви описали, що ж таке ліс? (Ліс — це місце, де багато дерев. Там живуть різні птахи і звірі. У лісі багато комах.)
- В них багато є роботи,
Хоч стоять вони весь час.
Від дощу чи від спеоти

Захистять, врятують нас.
Не лягають спати ніколи,
На ногах вони одвік.
Не бояться плинущ рік,
Ні завій, ні вітру реву.
Хто ж вони такі?.. (Дерева).

- Сьогодні під час екскурсії ми з вами навчимося дотримуватися правил поведінки в природі.

Урок № 31

Тема: *Кімнатні рослини. Догляд за кімнатними рослинами.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Читання вірша
КІМНАТНІ КВІТИ

Кімнатні квіти я люблю
То пещу їх, то поливаю,
То з ними тихо говорю,
То їм пісню на сон співаю.
Вони всміхаються мені —
Вони — живі, красиві...

— Сьогодні на уроці ми ознайомимося із кімнатними рослинами і поговоримо про догляд за ними.

Урок № 32

Тема: *Догляд за кімнатними рослинами. Практична робота. Догляд за кімнатними рослинами(полив, розпушення ґрунту, очищення листків від пилу)*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Гра «Впізнай мене».

Цих друзів дуже я люблю.
То пещу їх, то поливаю,
То з ними тихо говорю,
То їм пісню на сон співаю.
До сонця тягнуть вони віти.
Чи знаєте ви, хто це?
Це...(кімнатні квіти).

У кого вдома є кімнатні рослини?

- Чи знаєте ви як вони називаються?
- Для чого вони потрібні?
- Пригадайте, які умови необхідні для життя кімнатних рослин?

Рубрика «Цікаво знати».

Першими в оселях людей з'явилися лікарські рослини.

(До речі, деякі їх види існують і досі: герань, алое, каланхое та ін.)

Пізніше, для прикраси та створення у помешканні комфортних умов проживання, оселилися інші види красивих рослин та іноземні «гості».

У прибульців з далеких країн були зовсім інші умови існування. Тому, щоб рослина не загинула, треба знати як правильно за нею доглядати.

(Демонстрація листа, краще, якби він надійшов під час уроку, для підвищення емоційного фону уроку.)

- До нас надійшов лист від асоціації кімнатних рослин. Вони просять вас допомогти їм. Ви згодні? Деяким їх родичам дуже важко жити. І не тому, що їх не люблять, а тому, що за ними неправильно доглядають.

Тож відкриваємо листа.

Урок № 33

Тема: *Лікарські рослини рідного краю*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

А урок у нас сьогодні не простий. До нас у гості завітав Зайчик. Давайте привітаємося до Зайчика.

А Зайчик прийшов не просто так. Він хоче вам розказати свою дуже сумну, але повчальну історію, яка трапилася з ним нещодавно!

Бідолашко зайньоко дуже застудився:

Він на вулицю без шапки вийти примудрився!

Мав гарячого він лоба, і стріляло в вушко,

Горло «дряпало» так сильно – що плакав в подушку!

Мама зайку лікувала – чай, відвар йому давала!

От одужав наш зайчисько, одягнувся в шапку,

Не забув кожух вдягнути і узявши палку

Помандрував до нас в школу, щоби всім розказати

Про чудові ліки з трав, щоб всіх лікувати!

Що трапилося із Зайчиком?

Чому він захворів?

Чим мама лікувала Зайчика?

Сьогодні на уроці ми будемо з вами говорити про рослини, які допомагають лікувати різні хвороби – лікарські рослини.

Урок № 34

Тема: *Первоцвіти. Охорона рослин.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вправа «Порівняй галявинки»

Одна галявинка з квітами інша без квітів.

Слово вчителя.

-Уявіть, що ми з вами вийшли помилуватись красою весняної природи, біля якої галявини ви б зробили зупинку, візьміть листочок і прикріпіть до неї. А чому вам ця галявинка подобається більше? А чому вам не подобається друга галявинка? Отже, сьогодні ми з вами зробимо гарну справу засадимо галявинку квітами.

-Сьогодні на уроці ви дізнаєтесь чому і які рослини потрібно охороняти.

Урок № 35

Тема: Урок в природі: спостереження за змінами в живій та неживій природі взимку

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

-Послухайте віршик і скажіть про що ми будемо говорити на уроці.
(О.Сенатович «Веселий сніг»)

Падав сніг,
падав сніг —
для усіх,
усіх,
усіх:
і дорослих, і малих,
і веселих, і сумних.

Всім, хто гордо носа ніс,
він тихцем сідав на ніс.
А роззяві, як на сміх,
залетів до рота сніг.
Вереді за комір вліз
і довів його до сліз.

А веселі грали в сніжки —
сніг сідав їм на усмішки
і сміявся з усіма:
— Ой зима,
зима,
зима!

-Отже, мова йтиме про зиму.

_Яку б назву ви дали цьому віршу?

-Закрий те очі і згадайте...як мама вас у вересні забирала зі школи; чи видно було надворі?

-А тепер? Чому?

-Отже, сьогодні ми здійснимо уявну екскурсію у природу і дізнаємося чому взимку рано темніє, які зміни відбуваються в живій і неживій природі.

Урок № 36

Тема: Підбиваємо підсумки: що ти знаєш про рослин?

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

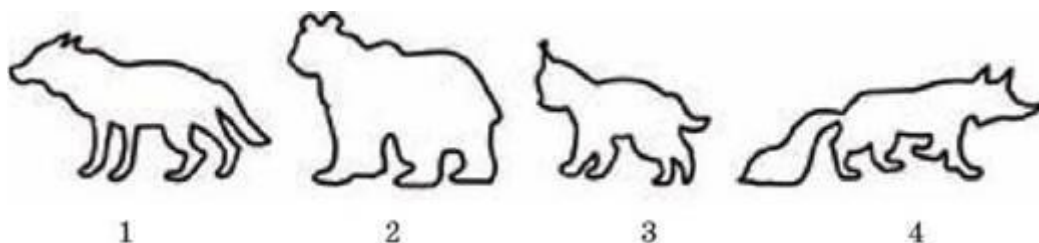
Сьогодні на уроці ми проведемо тест по темі :**Що ти знаєш про рослин?** Якщо ви правильно відповісте на всі запитання, то отримаєте подарунки від мешканців країни Рослини. Тому будьте дуже уважні.

Урок № 37

Тема: Тварини.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розгляньте силуети на дошці. Хто тут зображений?

— Що об'єднує вовка, ведмедя, рись і лисицю? Як назвати їх одним словом?
(Тварини)

Усюди тварини нас оточують:

Стрибають, плавають, в небі літають.

У землі причаїлися, снують під ногами.

Скільки усього їх живе поряд з нами?

— Сьогодні на уроці ми ознайомимося з ознаками тварин.

Урок № 38

Тема: Дикі і свійські тварини.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Яких тварин ми можемо зустріти на лісовій полянці?
- Як називають тварин, які живуть у лісі?
- Як називають тварин, які живуть поруч із людиною?
- Сьогодні на уроці ми дізнаємося про життя диких і свійських тварин, уточнимо і перевіримо наші знання про свійських і диких тварин.

Урок № 39

Тема: Комахи.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Відгадайте загадки.
 - На капусті я вродився
І капустою живився,
На капусті я умер,
Та ізнов ожив тепер.
Тільки вже й не той я став,
Що в капусті плазував:
Не повзаю, а літаю,
Бо прегарні крильця маю. (Метелик)
 - Восени в щілину забереться,
А навесні прокинеться. (Муха)

- Чорний, та не ворон,
Рогатий, та не бик,
Шість ніг — без копит.
Летить — виє
Сяде — землю риє. (Жук)

- Навесні старий садок
Вкрив барвистий килимок,
І над вишнями в гіллі
Загули, мов дзвін. (джмелі).
— Що об'єднує слова-відгадки? (Комахи)
— Сьогодні на уроці ми ознайомимось з різноманіттям і красою комах.

Урок № 40

Тема: Дослідницький проект «Як живуть комахи?»

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Відгадайте загадку.
Всюди проживають,
По шість ніжок мають,
Можуть мати й крила.
Але це не пташки.
Дітки, відгадали?
Звісно, це — ... (комашки).
— Назвіть комах, життя яких пов'язане з водою. (Водомірка, жук-плавунець)
— Назвіть комах, життя яких пов'язане із землею. (Мурашки)
— Хто з комах літає? (Бабка, джміль, метелик, сонечко, муха, бджола)
— Відгадайте загадку.
Прийшли робітники без сокир, побудували будинок без кутів. (Мурахи і мурашник)
— Сьогодні ми дослідимо, як живуть мурашки.

Урок № 41

Тема: Екскурсія у краєзнавчий музей.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Діти, сьогодні ми вирушимо на екскурсію, але спочатку я загадаю загадку.
Я ходив туди із татом.
Звірів бачив там багато.
Мавпу, лева, і слона,
Ще й веджмедя крокодила...
Всіх запам'ятать — несила. (Зоопарк)
— Зараз ми підемо на екскурсію до зоопарку. Згодні?
— Але перш, ніж піти туди, нам потрібно купити квитки. Квиток я дам тому, хто правильно відповість на питання.
— Які тварини живуть у зоопарку?

- Дуже товсті ноги маю,
Ледве їх переставляю,
Сам високий я на зріст,
Замість носа маю хвіст. (Слон)

- Живу я там, де вічний лід,
Люблю я рибу на обід.
В кожусі білому завжди Виходжу часто із води,
Умію плавати й пірнати...
А як мене, малята, звати? (Білий ведмідь)

- Вік свій ходить з клунками,
Та ще сідають на нього з мішками. (Верблюд)

- Хто в зоопарку вище всіх?
Впізнати її нам легко,
Впізнати її на раз:
Висока вона зростом
Та бачить супер клас! (Жирафа)

- Величезний цей хижак
На людей наводить жах.
Проживає в річці
Ніл Небезпечний... (крокодил).

- Як на гойдалках, на вітках
Вони плигають у клітках.
Граються, кривляються,
Разом забавляються.
А веселі ці малята —
Пустотливі. (мавпенята).

- Він незграбний і товстий,
Завжди він чомусь сумний.
А на лобі в нього ріг,
Ця тварина — ... (носоріг).

- У саванні проживає,
Чорно-білі смужки має.
І весела, і пригожа,
На конячку нашу схожа. (Зебра)

- Він такий смугастий,
Він такий ікластий.
Найстраніший у тайзі,

Перед ним тремтять усі.

Як роззявить пащу: — Ггрр!

Називають звіра... (тигр).

— Усі ці тварини живуть далеко, в інших країнах і, якщо б не зоопарк, то цих тварин ми могли б побачити лише на картинках або в кіно.

— Чи знаєте ви правила поведінки в зоопарку?

Урок № 42

Тема: Риби.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Поміркуйте, чого на Землі більше — води чи суші? (Води на Землі більше, ніж суші.)

— Які живі організми живуть у воді? (У воді живуть рослини і тварини. Серед рослин у воді мешкають водорості, ряска, рогіз. У водоймах живуть комахи (жук-плавунець, водомірна), жаби, риби.)

— Відгадайте загадку.

• Плаваю під містком І виляю хвостиком.

По землі не ходжу Рот є — не говорю.

Очі є — не блимаю.

Крила є — не літаю. (Риба)

— Які особливості тварини визначені в загадці? Про які «крила» у ній йдеться?

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про те, що світ риб дуже різноманітний.

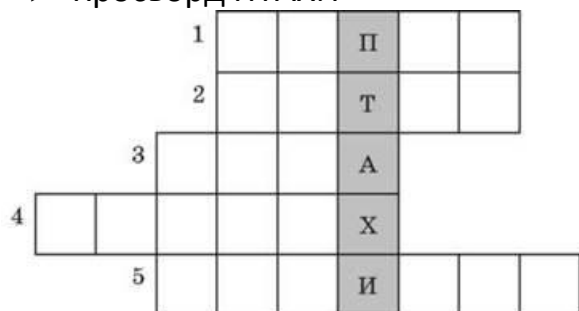
Урок № 43

Тема: Птахи.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Відгадайте загадку.
- Без сокири і без рук, а дім будують. (Птахи)
- Розкажіть, яких птахів ви спостерігали в лісі, в парку, біля річки, з зоопарку, у дворі.
- Розгадайте кросворд і прочитайте ключове слово. (Птахи)

►► Кросворд ПТАХИ

1) Які ноги, такий ніс.
По болоту ходить скрізь.
Хату на хаті має,
Жабам рахунок знає. (Чапля)

2) Вірно людям я служу,
Їм дерева стережу,
Дзьоб міцний і гострий маю,
Шкідників ним здобуваю. (Дятел)

3) Що воно за дивна птиця
Світла денного боїться.
Дзьоб крючком, великі очі,
І не спиться їй щоночі.
«Ху-ху-ху!» — кричить вона.
Відгадали, хто? (Сова).

4) Пошив рудий кожух
На зиму... (омелюх).

5) Жовтогруді щебетушки
Купили чорні капелюшки,
А ще мають білі щічки,
Називають їх... (синички).

— Тема нашого уроку — «Птахи».

Урок № 44

Тема: Звірі

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розгадайте кросворд — і ви дізнаєтеся тему уроку!

►► Кросворд ЗВІРІ

1) Любить солодощі примат —

Це людини молодший брат.

Від бананів до безе

Обожнює... (шимпанзе).

2) По полю гасає, овечок хапає. (Вовк)

3) Ласую малиною

І медком бджолиним. (Ведмідь)

4) У кішки китиці на вухах,

Щоб звуки всі уважно слухать.

Ти не скажеш кішці: «Брись!»

Обережно, бо це — ... (рись).

5) Червонясту шубку має.

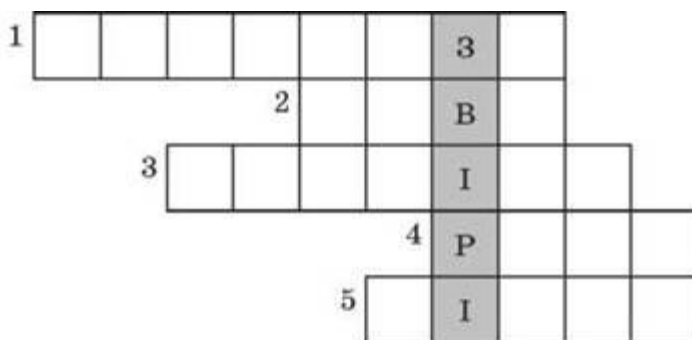
По гілках вона стрибає.

Хоч мала сама на зріст,

Та великий має хвіст.

Як намисто, оченята.

Хто це? Спробуй відгадати! (Білка)

- Тема нашого уроку — «Звірі».
- Які ще тварини належать до цієї групи?
- Яких звірів вам доводилося бачити в природі, зоопарку, в цирку?

Звірі

Урок № 45

Тема Тварини - домашні улюбленці

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Про кого сьогодні піде мова на уроці ви дізнаєтесь, якщо складете пазли.

Робота в групах. Складання пазлів

- Щоб успішно виконати це завдання нам потрібно об'єднатися в групи. Виберіть головного, який дасть відповідь на питання: хто там?

(Кожна група отримує малюнок котика, собаки, розрізаний на декілька частин.

Необхідно швидко скласти із фрагментів малюнок)

Представлення результатів

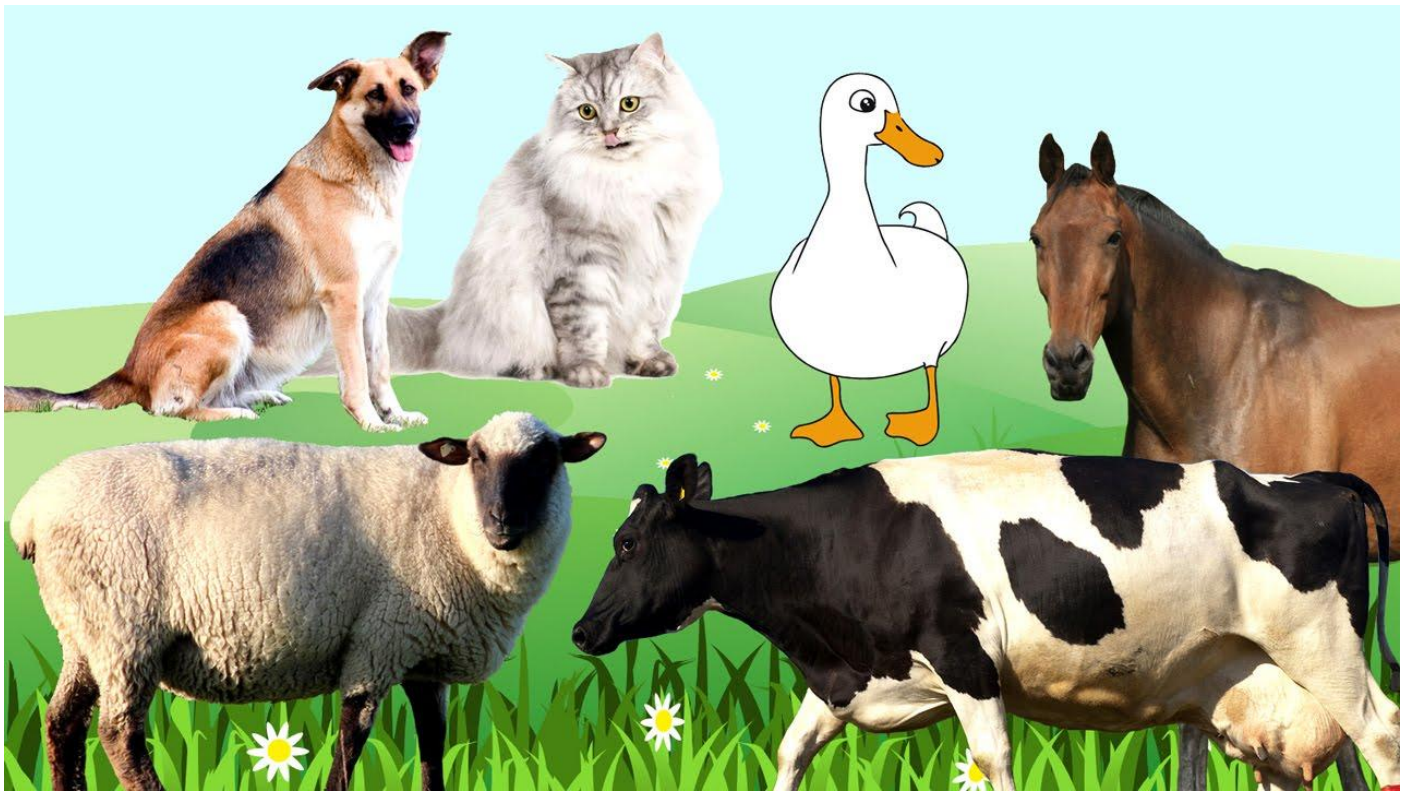
- Як одним словом можна їх назвати? (Тварини)

- До якої природи відносять тварин? Доведіть свою думку.

- Де вони живуть? Так, у нас вдома.

- Яких ще тварин ми називаємо домашніми улюбленцями?

- Отже, сьогодні ми поговоримо про наших домашніх улюбленців, в свме про котика і собаку, про тих, хто живе з нами поруч, дізнаємося, що вони люблять, як за ними доглядати та з'ясуємо, для чого людина тримає домашніх тварин.

Урок № 46

Тема Охорона тварин.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Над якою темою ми з вами працювали цих два тижні? Тварини.
 - Як ви думаєте – кого в світі більше: людей чи тварин? (Тварин)
 - Чому ми говоримо, що тварин потрібно охороняти? (Бо вони беззахисні, зникнуть тварини – зникне все живе на Землі)
 - Чи хочете ви більше дізнатися, чому ж тварин ми маємо охороняти?
 - Чи можна з тваринами подружитися?
 - Давайте разом пошукаємо відповіді на ці запитання.
- Протягом двох тижнів ми працювали над проектом «Мої домашні улюбленці», шукали інформацію про тварин. Сьогодні ми підведемо підсумки проведеної роботи.

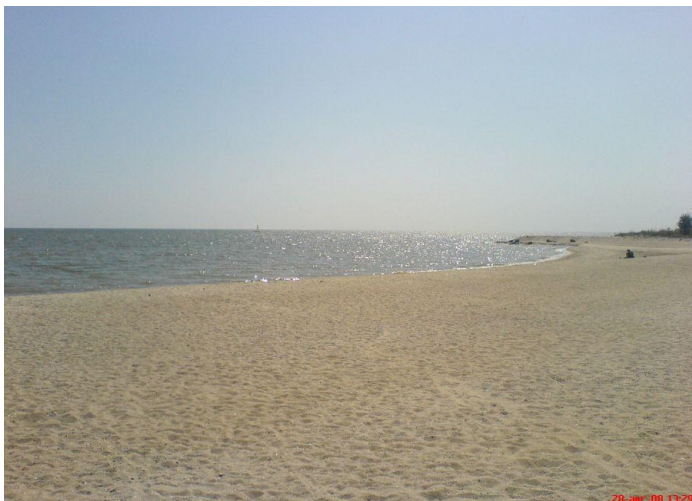
Урок № 47

Тема Природа твого міста/села

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Перед уроком корисно погуляти з дітьми скверами і парками міста, оглянути алеї, найбільш старі дерева, що можна вважати пам'ятниками природи, допомогти дітям зробити або дібрати фотографії на тему «Природа в місті».

— Сьогодні на уроці ми поміркуємо, чи потрібна природа у місті.
(Візитівкою цього уроку може стати мелодія пісні Ю. Антонова «Пройду по Абрикосовой...».)

Урок № 48

Тема Підбиваємо підсумки: що ти знаєш про тварин.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— «Ми — хазяї нашої природи, і вона для нас — комора сонця з великими скарбами життя. Рибі — вода, птахіві — повітря, звірові — ліс, гори. А людині потрібна Батьківщина. І охороняти природу — означає охороняти Батьківщину», — писав Михайло Пришвін.

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся, як життя рослин і тварин залетять від поведінки людини.

Урок № 49

Тема Україна - моя Батьківщина

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Вступне слово

-Діти, сьогодні у нас буде незвичайний урок, тому що нам сьогодні буде допомагати вивчати матеріал Журавлик.

2. Читання вірша П.Воронька «Облітав журавель».

Методичний коментар

Зацікавити дітей, викликати інтерес до теми, налаштувати на ефективну роботу.

Облітав журавель
сто морів, сто земель.
Облітав, обходив,
крила. ноги натрудив.

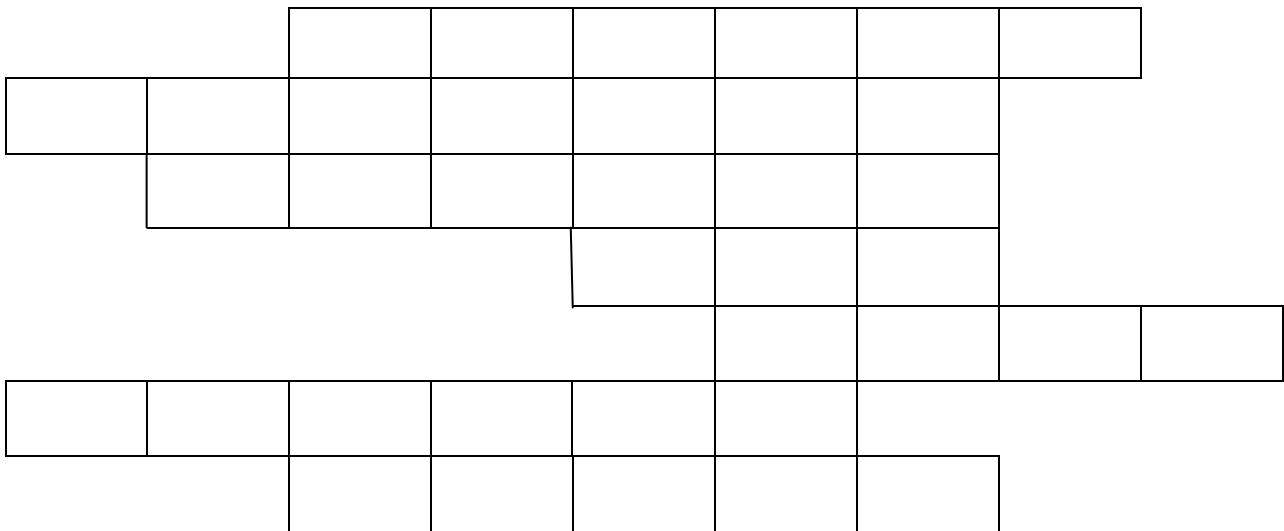
Ми спитали Журавля:

- Де найкраща земля?

Журавель відповідає:

- Краще рідної - немає!

- як ви вважаєте, чому так відповів журавель?

2. Розгадування кросворда.

Відгадавши слова по горизонталі, ми зможемо прочитати назву цієї землі по вертикалі кросворда.

Як називається спільна частина музичних інструментів: гітара, балалайка, скрипка, мандоліна? **(Струни)**

Що влітають у віночок разом з квітами, щоб не розпадався?

(Стрічки)

Найбільша ріка в Україні? **(Дніпро)**

Яка квітка влітку квітує і схожа на колір крові? **(Мак)**

Яка тварина взимку спить? **(Їжак)**

Ім'я гетьмана нашої держави, яке закінчується на букву «н»? **(Богдан)**

Він любить танцювати гопак і люди звать його... **(Козак)**

Земля зветься – Україна, ви прочитали по вертикалі кросворда слово Україна. Україна – одна з найбільших держав, її площа 604 тисячі квадратних кілометрів. На її території проживає 42 мільйони чоловік. Але найбільша цінність – це люди. Українці – прекрасні люди зі своєю мовою, своїми звичаями і традиціями, легендами і казками, символами.

-Сьогодні урок буде присвячений нашій Батьківщині - милій Україні. На уроці ви більше дізнаєтеся про свою країну, ми помандруємо її просторами, завітаємо до Києва, пограємо в цікаві ігри.

Урок № 50

Тема Карта України

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Наша країна займає велику територію. Але ми можемо здійснити подорож у будь-який куточок, не виходячи з класу. У цьому нам допоможе... А як ви вважаєте, з чією допомогою ми зможемо подорожувати? Відгадайте загадку.

• Моря є — плавати не можна.

Дороги є — їхати не можна.

Земля є — орати не можна.

Що це? (Карта)

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся, що на карті України можна побачити рівнини, гори, водойми.

Урок № 51

Тема Урок на природі: спостереження за змінами в живій та неживій природі навесні.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Учні розповідають вірші.

Наче в пригорщі, в долину
Сонце хлюпнуло проміння.
І вода в погожу днину
Поїть землю і коріння.
А земля — у лузі, в полі,
На горі і під горою —
У весняному роздоллі

Пахне листом і корою.
У саду, в діброві нашій
Кожна брунька набухає.
Так земля весною завше
Ніжно прорістю зітхає...
М. Сингаївський

Бджілка злотокрыла
Тільки пробудилась —
Сорочку наділа,
Спідничку сіреньку,
Фартушок рябенький —
Стала до роботи.
...Почались у бджілки
Бджолині турботи.
Л. Силенко

Де ти, мій джмелику,
Зимував?
Я тебе, мій джмелику,
Скрізь шукав.
Як тобі жилося
В холоди,
Ти ж не їв нічого
І не пив води?
— Не журися, хлопчику,
Не журись!
Ти на першу квітку он
Подивись.
Скільки у ній сонечка
І тепла,
Що й голод забудеться,
І зима.
Л. Силенко

Іще сонце
Не вставало —
Ластівки уже
Шугали.
У шибки дзьобами
Стукали,
Крилами

У вікна били,
Дідуся мого
Будили.
— Уставай, дідусю,
Вийди з хати,
Почали гніздо
Ми будувати.
Просим двері
Відчинити,
Щоб нам вільно
Залетіти,
Толокою
Дім зліпити.
Л. Силенко

Радіють береги: розтанули сніги!
На схилах річкових струмки дзвенять, як сміх.
Парад свій відкриває лавина льодова,
Зорі наперекір в танок пустився вир.
Десь хлюпнув окунець. Ура! Зимі кінець!
В. Струтинський

Учитель

Сьогодні на екскурсію у парк ми йдемо.
Хто з нами хоче — ласкаво просимо.
Усіх заберемо.

Завдання для учнів

Спостерігати за ознаками весни.
Ознайомитися з рослинним світом парку.
Ознайомитися з тваринним світом парку.
Зібрати природний матеріал для уроків трудового навчання.

Робота над загадкою.
Зелені шати одяга
І гордо по землі ступа.
Вона чарівна й запашна,
Це мила серцю всім... (весна).

Урок № 52

Тема *Різноманітність природи України: гори.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Відгадайте загадку.

Відгадавши загадку, учні розуміють, що урок буде присвячено горам.

UKRAINE
ФІЗИЧНА КАРТА

Прокидається від сну. (Ведмідь)

Асоціативний куш

- Діти! Коли ви чуєте слово «ведмідь», які предмети уявляєте?

3. Розгляд асоціативного ланцюжка

(з мультимедійним супроводом)

Бесіда

- Які бувають ведмеді?
 - Чим вони харчуються?
 - Як проводять зиму?
 - Де вони мешкають взимку?
 - Як їх використовують люди?
- Діти, до нас сьогодні завітав несподіваний гість. Це мешканець лісу – бурий ведмідь. Сьогодні ми більше дізнаємось про цю тварину.

Урок № 54

Тема *Різноманітність природи України: річки й озера.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Відгадайте загадку.

• Довгов'яза Лепетиха —

Буркітлива, а то тиха.

То повзе десь на околі,

То біжить на лузі, в полі.

Коли сонце довго гріє —

Зразу чахне та хворіє:

В спеку літньою порою

Слабне, робиться сумною.

Тільки ж добрий дощ пройшов —

Як вона здорова знов;

Знову жвава, говірка.

Що це таке? Це... (ріка).

А. Разцветиков

— Так, правильно, — це річка. Говоритимемо сьогодні про найбільші річки та озера України, їх значення.

Урок № 55-56

Тема Навчальний проект Дніпро - найбільша річка України.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відгадайте загадки.

- Крутиться, вертиться, берега держиться. (Річка)
- Тече, тече — не витече, біжить, біжить — не вибіжить. (Річка)
 - Для чого нам потрібні річки?
 - Яким є їх значення для життя на Землі?
 - Яка найбільша річка України?

Урок № 57

Тема Експедиція до джерела, річки, озера, ставка (по можливості)

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Відгадайте загадку.

Стоїть корито, повне води налито. (Озеро)

Воно безкрає, синє

, і вітри його стережуть,

А кораблі красиві,

По водній гладі йдуть. (Море)

— Які водойми є у вашому місті?

Інструктаж із техніки безпеки під час перебування біля водойми

— Пригадайте: якими є правила поведінки серед природи?

— Сьогодні ми будемо спостерігати за рослинним і тваринним світом водойми, ви дізнаєтеся більше цікавого матеріалу про водойми рідного краю.

Урок № 58

Тема Сом – найбільша прісноводна риба.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Робота з загадками

Має хвіст, та не літає,

має рот — не розмовляє.

Можеш вудкою спіймати

і загадку відгадати. (Риба)

Вудки лиш позакидали,

щось одразу упіймали.

Рибонька нівроку,

ну а зветься ... (окунь)

Не дрімають карасі,

знають добре геть усі:

стерегтись потрібно злюки,

хижої, страшної ... (щуки)

Щоб рибину цю пімати,

Слід її нагодувати.

Наварити бараболі

І гороху, що у полі... (короп)

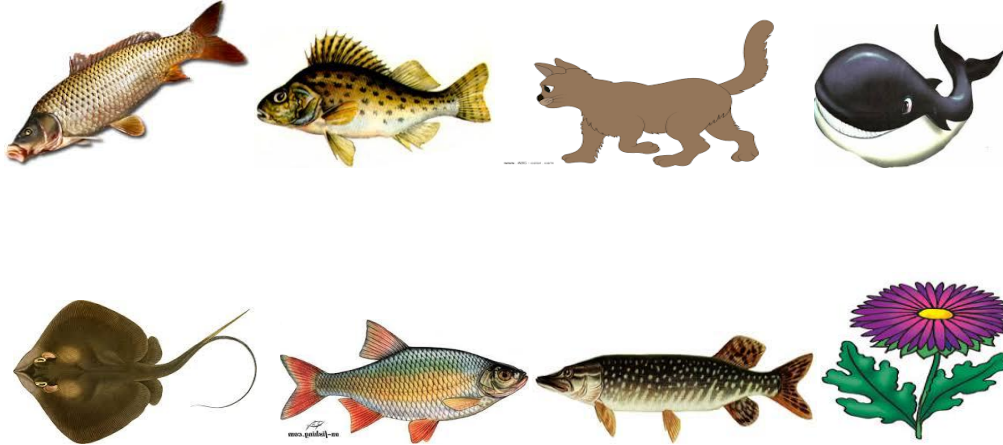
Червоні маю плавники,

В воді ниряю залюбки.
На вид красива рибка
Оця чудова ... (краснопірка)

2. Робота в парах (дітям роздаються картки)

Гра «Знайди зайве у кожному ряді»

- Яка річка протікає на території Дворічанського району? (Оскіл)
- Ми на уроці познайомимося із одним із мешканців нашої річки, а з ким саме зараз ви мені самі відповісте, якщо відгадаєте загадку.
 - Не людина, і не звір - а вусатий. (СОМ)
 - Вусатий велет, під мостом
- Перед грозою б'є хвостом. (СОМ)
- Отже, на сьогоднішньому уроці ми познайомимося із сомом –прісноводною рибою, яка живе у річці Оскіл.

Урок № 59

Тема Різноманітність природи України: моря

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні у нас незвичайний урок, я запрошую вас до подорожі. Куди ми помандруємо, ви скажете після прослуховування аудіозапису.

Звучить аудіозапис «Шум моря».

Ми помандруємо морем на кораблику.

Моря України

Чорне море

Азовське море

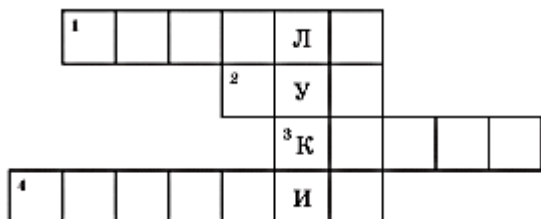

Урок № 60

Тема *Різноманітність природи України:* луки

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розгадування кросворда «Луки»

- 1) Не мотор, а гуде, не пілот,
а летить, не гадюка, а жалить. (Бджола)
 - 2) Сам чорний, та не ворон, є роги,
та не бик, шість ніг без копит. (Жук)
 - 3) Летить — пищить, сяде — мовчить. (Комар)
 - 4) На капусті я вродився
І капустою живився,
На капусті я вмер,
Та і знов ожив тепер.
Тільки вже й не той я став,
Що в капусті плазував:
Не плазую, а літаю,
Бо прегарні крильця маю. (Метелик)
- Тема нашого уроку «Рослини і тварини луків».

Урок № 61

Тема Медоносна бджола

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні у нас незвичайний урок,
Сьогодні ми зробимо ще один крок
В країну Природу, в країну чудову,
Що нас чекає — нам ще не відомо
Діти, сьогодні у нас незвичайний урок. Ми вчитимемося бути друзями природи, адже
треба бачити красу, вміти слухати її.
(Лунає запис гудіння бджіл, жуків)
— Чарівний урок! Ми вже чуємо ці звуки! Хто ж це так гуде? (Джмелі, бджоли, жуки).
— А як назвати їх одним словом? (Це комахи)
— Отже, сьогодні на уроці ми будемо говорити про комах.

Урок № 62

Тема Різноманітність природи України: ліс

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бесіда
Розгляньте на малюнку дерева. Яку будову вони мають?
Гра «відгадай дерево»
Сьогодні ми будемо подорожувати лісами України і завітаємо у кожний з них.

Урок № 63

Тема Найменша пташка України - золотомушка

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бесіда
Сьогодні ми помандруємо у світ птахів.
- Що ви знаєте про птахів?
- Яке значення вони мають для людей і для природи?
Так, одні птахи дають людині м'ясо і яйця, пір'я використовують для виготовлення подушок та теплого одягу. Птахи знищують шкідників полів і садів. Птахи навіть вміють передбачувати погоду. А ще – прикрашають природу і радують нас своїм співом. У нас на Україні налічують 424 види птахів. І всі вони такі різні...
2. Слухання аудіозапису
- Послухайте зараз спів пташки (звучить спів золотомушки). Чи чули ви цю пісню? Як ви думаєте, хто так вміє співати?
- Так. Ви не впізнали цю пташку, бо вона в нашій місцевості не зустрічається. А що ж це за пташка, ви дізнаєтесь, коли розгадаєте ребус.
- Так, ця пташка називається золотомушка. Перегляд відео «Корольок»
Сьогодні на уроці природознавства ми здійснимо уявну мандрівку, щоб поспостерігати за найменшою пташкою, яка живе на Україні – золотомушкою, дізнатися про неї багато цікавого.

Урок № 64

Тема *Україна – і для себе, і для тебе, і для світу (пшениця, соняшник, мед, ін..) Практична робота: Добування олії із насіння соняшника»*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бесіда

Уже 200 років в Україні засівають на полях соняшник. Подивіться, яка краса!

— Для чого вирощують цю культуру? (Версії учнів.)

Сьогодні на уроці ми більше дізнаємось про соняшник і про те, як його використовують люди.

Урок № 65

Тема *Підбиваємо підсумки: що ти знаєш про природу України*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Про що ви дізналися, вивчаючи тему “Моя країна — Україна”?
- Сьогодні на уроці ми повторимо те, що вивчали протягом теми.

Урок № 66

Тема *Екскурсія в парк.*

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Діти, яка пора року настала? Які ви знаєте весняні місяці?
- А чи знаєте ви, чому вони так називаються?
- Коли день весняного рівнодення?
- Чому він так називається?
- Яка пора року наступить незабаром?
- Які зміни відбуваються у природі?
- Сьогодні ми завітаємо до весняного парку. Отож, вирушаємо!

Урок № 67

Тема Підсумковий урок за рік.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Сьогодні на уроці нас чекає багато цікавих завдань, які допоможуть вам закріпити здобуті на попередніх уроках знання, а також навчать бережливо ставитись до природи.

